

О Т Ч Е Т

за дейността на ГД „Метрологичен надзор“ през 2012 г.

Основният приоритет на дейността по метрологичен надзор на ДАМТН и през 2012 г. е постигането на заложените планови показатели чрез оптимално използване на наличните ресурси. Надзорните и контролните дейности през годината, свързани с прилагането на Закона за измерванията, Закона за техническите изисквания към продуктите и Закона за автомобилните превози, се характеризират с успешно прилагане на комбиниран проактивен и реактивен подход чрез извършване на комплексни проверки в търговската мрежа, масови проверки на пазари и тържища, тематични проверки по видове предварително опаковани количества продукти (ПОП) и средства за измерване (СИ), всеобхватен надзор и контрол на оправомощени лаборатории за проверка на СИ и регистрирани сервиси за тахографи, приоритетно изпълняване на дейностите, възложени или организирани съвместно с органите на прокуратурата, НАП, МВР, Агенция „Митници“, ИА ”Автомобилна администрация”, както и по жалби и сигнали на физически и юридически лица. Постигнатите показатели по области на дейност са както следва:

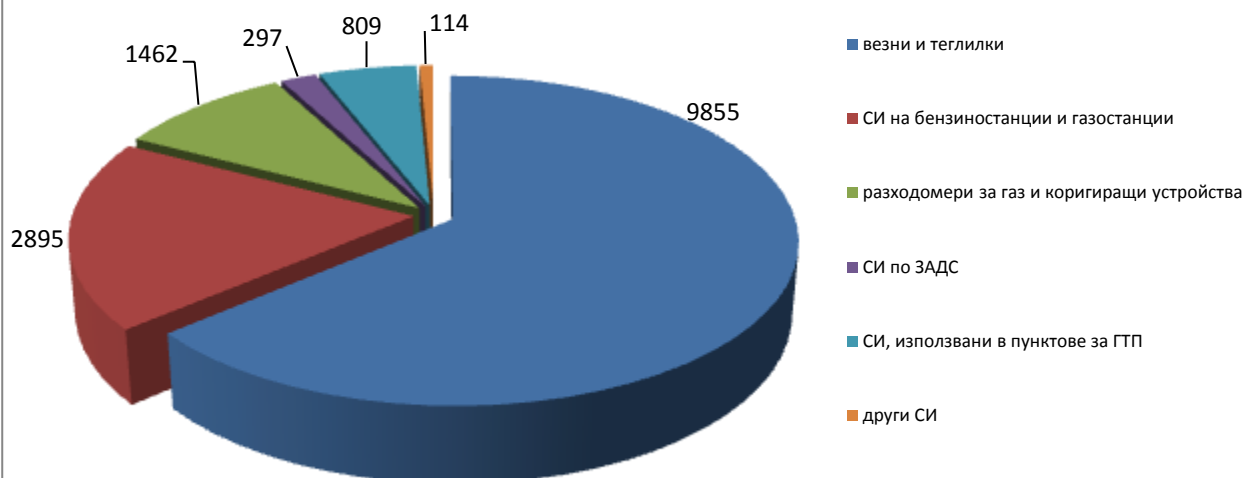
Метрологичен надзор на лица, които използват средства за измерване

През 2012 г. са инспектирани 15 432 СИ в употреба, попадащи в обхвата на Закона за измерванията (ЗИ). Проверките са извършени в търговската мрежа, на пазари и в стокови тържища, в обекти, в които се измерват големи товари, вглища, в обекти, където се използват везни в здравеопазването, в бензиностанции и газостанции, в пунктове за годишни технически прегледни (ГТП) на моторни превозни средства, в складови бази, данъчни складове и други обекти по Закона за акцизите и данъчните складове (ЗАДС), при производители на ПОП и др.

Спрямо предходната 2011 г. е отчетен с 3% по-нисък относителен дял на установените при проверките СИ, които несъответстват на изискванията на ЗИ – през 2012 този показател е 9,6%. Продължава тенденцията да преобладават несъответствията, свързани с липсата на знак от проверка (84%), основно поради изтекъл срок на валидност на регламентираната последваща проверка. Същевременно делът на несъответстващи СИ, които са от неodobрен тип или без маркировка за съответствие се е повишил в сравнение с предходните години - 12,6% (при 3,3% за 2011 г. и 6% за 2010 г.), почти всички от тях везни (95%).

Извършеното наблюдение на везни, използвани в здравеопазването, показва висок дял на несъответствие – 39%, от които 67% без знак от проверка и 31% от неodobрен тип.

Разпределение на проверките по видове средства за измерване (бр. СИ)

При проверки на пазари, тържища и складови бази са проверени 1328 обекта на територията на цялата страна, включително в обхвата на проведената планова кампанияна проверка на везни, използвани за продажба на въглища. Делът на несъответстващите везни при тези проверки е 9%. В сравнение с търговската мрежа тук традиционно е отчетен по-висок процент на везните от неодобрен тип или без маркировка по ЗТИП – 43% от несъответстващите.

В изпълнение на изискванията на ЗАДС, правилника за прилагането му и Наредба № 3 от 19 февруари 2010 г. съвместно с Агенция „Митници” са извършени инспекции на 297 СИ за регистриране и отчитане на акцизни стоки в 121 обекта. Съвместно с ИААА са извършени проверки в пунктове за ГТП в 257 обекта, в които се използват 809 СИ - стендове за спирачни сили, димомери и газоанализатори. Не са констатирани нарушения на ЗИ по отношение на лицата, използващи тези СИ.

В изпълнение на утвърдения план за метрологичен надзор са извършени надзорни проверки в обекти на „Булгартрансгаз” ЕАД и 22 газоразпределителни дружества на територията на цялата страна. Проверките са извършени на местата на употреба на СИ. Обхванати са общо 1462 СИ - разходомери за газ, коректори за обем на газ и манометри в съоръжения под налягане. Отчетен е нисък дял на несъответстващите СИ – 8,7%, основно без валидни знаци от метрологична проверка.

По жалби и сигнали на граждани и фирми, както и по искане на други контролни органи и органи на местната власт, са извършени 274 извънредни надзорни проверки. Най-висок е делът на сигналите, свързани със СИ на бензино- и газостанции – 50% и с везни в

търговската мрежа и на пазари – 35%. Относно разходомери за газ, топломери и водомери в употреба също има постъпили сигнали. В резултат от тези проверки са съставени 48 протокола за задължителни предписания и 47 АУАН.

Метрологичен надзор на оправомощени за проверка на средства за измерване лица и оправомощаване на лица за проверка на средства за измерване

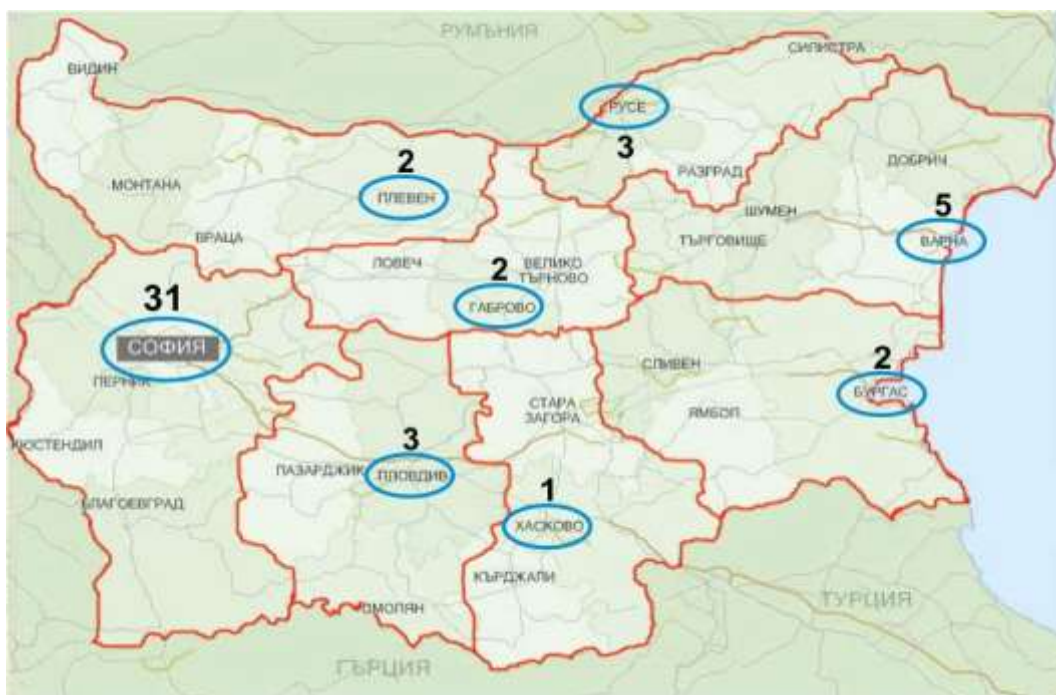
Извършени са 63 надзорни проверки на лица, оправомощени за извършване на проверка на СИ. Проверени са 54 стационарни и 3 подвижни лаборатории и са инспектирани използваните в тях 839 технически средства – еталони, спомагателни СИ и сертифицирани сравнителни материали. Извършен е преглед на записите по качеството, както и на техническите записи, свързани с проверката на 12090 СИ. За установени несъответствия с изискванията на ЗИ и наредбите по прилагането му са съставени 14 протокола за задължителни предписания. Отнето е оправомощаването на едно лице, за което при проверка е установено нарушение на изискванията на чл. 47 от ЗИ.

През 2012 г. за проверка на средства за измерване са оправомощени 11 лица. Издадени са 31 изменения и допълнения на заповеди за оправомощаване и 1 заповед за отнемане на оправомощаване. Общият брой на действащите в края на 2012 г. оправомощени лица е 49.

* Броят на посочените в графиката лица надхвърля 49, тъй като някои от тях са оправомощени за проверка на повече от един вид средства за измерване.

Разпределение на оправомощените лица по региони

Оправомощените лица отчитат пред ДАМТН извършени през годината 823354 първоначални и последващи проверки на средства за измерване.

Метрологичен надзор на лица, които произвеждат, внасят или предлагат за продажба предварително опаковани количества продукти

През 2012 г. проверките, свързани с ПОП, приоритетно са насочени към масово употребяваните хранителни продукти, за които се получават най-често жалби от потребителите – мляко и млечни продукти, месо и месни продукти, олио, основни пакетирани храни (ориз, брашно, захар, варива) и др. Извършени са 3 кампанийни тематични проверки с контрол на нетните количества на пуснатите на пазара пакетирани сирене и кашкавал, захар и захарни изделия, ядки и сушени плодове. Извършена е 1 кампанийна тематична проверка на олио с контрол на нетното количество на местата на производство (рафиниране и бутилиране).

Метрологичният надзор е осъществен чрез 67 проверки, извършени на място при производители на ПОП и проверки в 1007 обекта от търговската мрежа.

Обхванати са предимно новорегистрирани или нерегистрирани производители и такива, за които в резултат на извършения в търговската мрежа контрол на нетните количества на ПОП е установено, че са пуснали на пазара несъответстващи продукти или са получени сигнали и жалби за несъответствие на пуснати на пазара от тях продукти. На контрол при производителите са подложени 105 партии ПОП с еднакви количества и 250

ПОП с различни количества. Спреди са от разпространение общо 30505 несъответстващи на законовите изисквания ПОП.

На контрол в търговската мрежа, са подложени общо 1190 партии ПОП с еднакви количества и 5194 броя ПОП с различни количества. На местата на продажба са спрени от разпространение 460 ПОП поради несъответствия на изискванията към нетното им количество и 578 ПОП, на които търговците са променили обявеното от производителите количество или са без означено от производителите количество.

За установените нарушения на производители, вносители и търговци на ПОП са съставени общо 160 протокола за задължителни предписания и 64 АУАН.

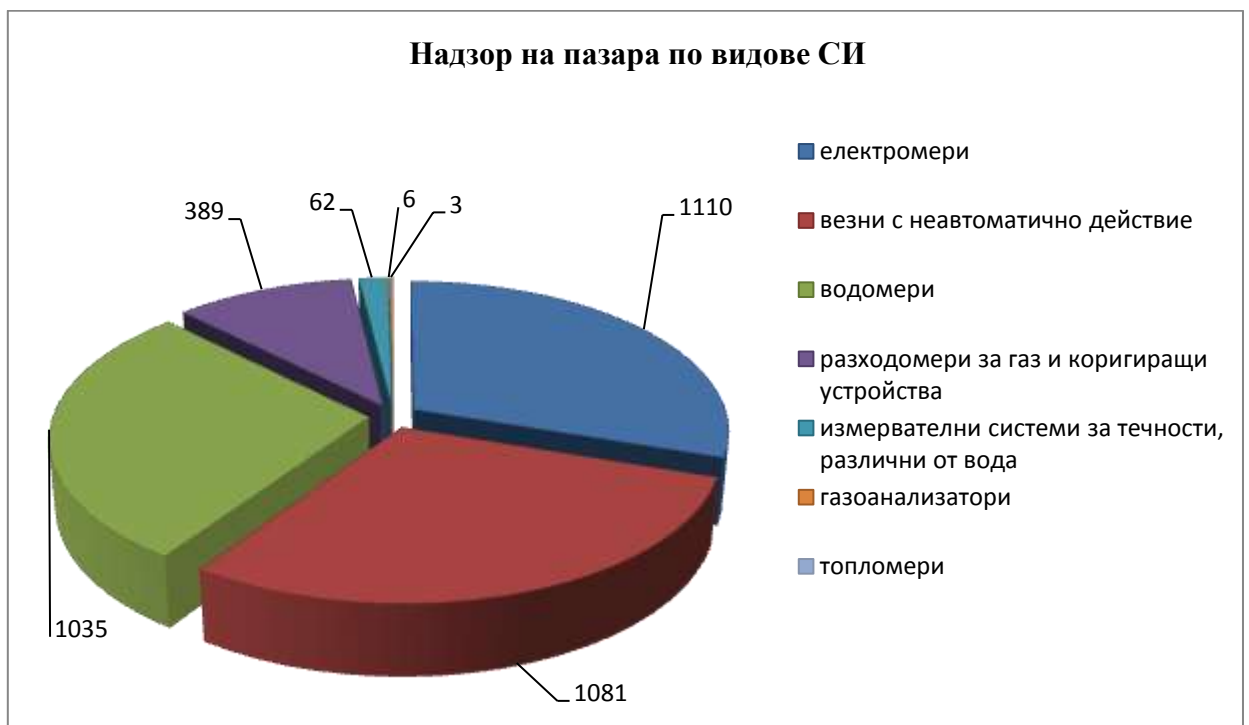

Извършването на контрол на нетните количества на конкретни видове ПОП, предлагани за продажба в търговската мрежа, е важна мярка за осигуряване на условия за лоялна конкуренция на производителите на ПОП и за защита на потребителите на тези продукти по отношение на пакетираното количество.

Надзор на пазара на средства за измерване

Дейността по надзор на пазара на СИ в обхвата на директиви 2009/23/ЕО и 2004/22/ЕО се характеризира с комбиниран проактивен и реактивен подход. Поради спецификата на средствата за измерване, които в по-голямата си част могат да бъдат открити и наблюдавани единствено след като са пуснати в действие, т.е. на мястото на

употреба, както и поради действащия до 2016 г. преходен период за СИ в обхвата на Директива 2004/22/ЕО, от който се възползват голяма част от производителите на средства за измерване с валидно одобряване на типа, дейностите по надзор на пазара и метрологичен надзор до голяма степен се извършват съвместно в едни и същи обекти, като се предприемат съответните действия по ЗТИП или ЗИ в зависимост от резултатите. Извършени са тематични проверки и наблюдения на 3686 средства за измерване, пуснати на пазара и/или в действие.

Везни с неавтоматично действие

Извършени са наблюдения и проверки на 1081 пуснати на пазара и/или в действие везни, предназначени предимно за измерване на маса при директни продажби и при търговски плащания в общо 500 обекта. Проверките за съответствие с изискванията, както и за употреба по предназначение, установиха, че 11 везни неотговарят на изискванията на ЗТИП и Наредбата за съществените изисквания и оценяване на съответствието на везни с неавтоматично действие, за което са предприети предвидените в закона последващи действия.

В резултат на проверка по сигнал за закупена чрез обява в интернет везна бе установено, че чрез сайтове за безплатни обяви се рекламират и разпространяват везни с неизвестен произход и производител, с поставени неправомерно маркировки, фалшиви надписи, имитации на знаци за извършена метрологична проверка, инструкции за употреба

и гаранционна карта. Собствениците/администраторите на сайтовете са уведомени да преустановят публикуването на тези обяви, а на уебсайта на ДАМТН е публикувана информация със снимков материал. Събраните по случая данни, включително от констатирана при надзор употреба на такива везни и от сигнали на граждани, са предадени по компетентност на ГД „Национална полиция“ и ГД „Борба с организираната престъпност“ на МВР за проверка наличието на данни за измама и за подправяне на официален удостоверителен знак.

Разходомери за газ, коригиращи устройства за обем и измервателни системи за течности, различни от вода

При надзор в газоразпределителните дружества и при проверки по сигнали в 253 обекта са извършени наблюдения на 389 разходомери за газ и коригиращи устройства за обем, от които 51 пуснати на пазара, 327 пуснати в действие и 11 пуснати на пазара по § 3 на Преходните и заключителните разпоредби на Наредбата за съществените изисквания и оценяване на съответствието на средствата за измерване (НСИОССИ). Констатирани са нарушения при 4 разходомера.

При надзора на 62 системи за течности, различни от вода, извършен в 11 обекта, не са констатирани несъответствия.

Електромери и водомери

При извършен надзор на пуснати на пазара и на пуснати в действие СИ са наблюдавани 1110 електромера, от които 226 електромера, пуснати на пазара по § 3 на преходните и заключителните разпоредби на НСИОССИ. Констатирани са несъответствия с изискванията на наредбата при 5 електромера.

Наблюдавани са 1035 водомера, от които 275 с оценено съответствие и допълнителна метрологична маркировка по ЗТИП и 760 пуснати на пазара по реда на § 3 от Преходните и заключителните разпоредби на НСИОССИ със знаци за одобрен тип и първоначална проверка, изискуеми съгласно Закона за измерванията и Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол.

За установените при надзора на пазара на СИ нарушения са съставени 30 АУАН.

При проверките във връзка с постъпилите уведомления от Агенция “Митници” за внос на 3739 везни с неавтоматично действие и за измервателна система за течности, различни от вода, не са констатирани несъответствия.

Одобряване, регистриране и контрол на сервизи, които извършват монтаж или монтаж и ремонт на тахографи

През отчетния период е извършен преглед на 88 преписки по подадени заявления и проверки на място в 62 сервиза, във връзка с които са издадени 75 удостоверения за регистрация на сервизи за тахографи, включително изменения и допълнения. Издадени са 5 заповеди за временно прекратяване на регистрацията и 4 заповеди за прекратяване на действието на регистрацията. Поддържа се актуален регистър на сервизите, сервизните техники и определените им идентификационни номера, информация от който се предоставя на Европейската комисия за актуализация на базата данни, ползвана от контролните органи в държавите членки.

На основание на чл. 91, ал. 6 от Закона за автомобилните превози са извършени планови надзорни проверки на 133 регистрирани сервизи за тахографи за спазване на задълженията им по този закон и Наредба № РД-16-1054 от 10 октомври 2008 г. във връзка с изискванията на Регламент (ЕИО) № 3821/85. При подготовката на проверките е извършен предварителен преглед на 41661 протокола и 74 удостоверения за невъзможност за изтегляне на данни от паметта на дигитални тахографи, издадени от сервизите. В рамките на надзорните проверки са инспектирани наличните сертификати и оборудване на сервизите, проучени са 28042 протокола от проверка на тахографи и 6057 електронни записи за дигитални тахографи. За констатирани при проверките нарушения са съставени 12 протокола за задължителни предписания.

Административно–наказателна дейност

През отчетния период са съставени общо 1026 протокола по ЗИ, ЗТИП и ЗАВП.

За установени при проверките нарушения са съставени 515 АУАН. Издадени са 441 наказателни постановления. Влезли в сила са 366 наказателни постановления. Обжалват се 21.

Други дейности

Регистриране на сервизи за фискални устройства

Издадени са 845 удостоверения за регистрация на фирми за сервиз и ремонт на фискални устройства на основание на Наредба № Н-18 от 13 декември 2006 г. на министъра на финансите. От регистъра са заличени 18 сервиза.

Лицензиране на сервизи за електронни таксиметрови апарати с фискална памет

В съответствие с Наредба № 35/1999 г. на министъра на транспорта, министъра на финансите и председателя на ДАСМ са издадени 9 лицензии на фирми за сервиз на електронни таксиметрови апарати с фискална памет, включително изменения и допълнения към издадени лицензии. Поради отпаднало правно основание издаването на тези лицензии е преустановено.

Одобряване на идентификационните знаци на производителите на бутилки

На основание на чл. 67, ал. 5 от ЗИ са одобрени идентификационните знаци на 1 производител на бутилки.

През 2012 са подготвени 461 отговора на постъпили жалби, сигнали и запитвания от граждани, фирми и институции.

Служители на дирекцията са участвали в съвместна работна група в НАП за изменение на Наредба № Н-18 (ФУ); в заседания на постоянната работна група по §4 от Наредба № 3 от 19 февруари 2010 г. към Агенция „Митници“; в РГ за изменение на Наредбата за условията и реда за извършване на надзор на пазара.

Реализирани са 5 участия на експерти в РГ ”Средства за измерване” на ЕК, РГ 5 „Метрологичен надзор”, РГ 6 „Предварително опаковани продукти” и РГ 8 „Директива за средствата за измерване” на WELMEC.

Резултатите от извършената надзорна и контролна дейност през 2012 г. показват, че ефективността от проверките се повишава. За това допринасят и организирани съвместни проверки с други контролни органи. Регулярният контрол на различните групи задължени лица води до намаляване на нарушенията и има положителен ефект за спазване на задълженията на икономическите оператори по Закона за измерванията, Закона за техническите изисквания към продуктите и Закона за автомобилните превози.